

2 | 8°

644

22 XII 0-2690

**Bobožnosć
Kschizowoho pucza.**

Porjedženy wudawŕ z nowym pschidawŕom
wobstaraf

M. Hórnik.

2/8 644

Budyšin.
1874.

Wschedstwo.

Wschizowy pucz (Via crucis, Via calvarii) pschedstaja nam tamny pucz, po kotrymž je nasch zbóžnik Žezus Khrystus wot hrodu bohota Pilatusa, z czežkim wschizom wobčeženy, na kalvarsku horu schoł, zo by za nas na wschizu wumrjel. Stacijony (zastawki, zastaniščeža), kotrychž so nětko najbóle 14 poznamjenja, su te městna, na kotrychž je Khrystus wosebite czerpjenjo wutrał, a nowy skutk swojeje luboscze dokonjał.

Tónle pucz je potom swjata Marija wjele króčž kłodžka, zo by tam czerpjenja swojoho bóžskoho Syna pobožnje wopominata a za hrěschnych cžkowjekow zastupne próstwy wopromata. Po jeje pschikadže cžinjachu potom njepschestawajcy, kotsiž w Jeruzalemje wosebje boloscžimy pucz naschoho zbóžnika wopytowachu. Swjata cyrkej je pobožnym wopytowarjam tychle swjatyh městnow po prawje mnohe a wulke wotpuski wudžělita.

Hdyž puczowanjo do swjatoho kraja wójnow a druhich winow dla wotebjerasche, počachu franciskanarjo w swojich cyrkwjach spomnjene swjate městna z czerpjacym zbóžnikom we wobrazach a swjeczatach wěrimym pschedstajecž a buchu z tym zažerjo pobožnosce wschizowoho pucža. Woni prošachy najprjedy pola japoschtožskoho stoła, zo bychu so pobožnym wopytowarjam a počesězowarjam tychle wobrazow a swjeczatom tesame wotpuski wudžělita, kaž wopytowarjam swjatyh městnow w Jeruzalemje.

Žadosčž franciskanarjow dopjelni z džěla bamž Innocenc XI., hdyž z listom 5. jseptembra 1686 franciskanarjam a z nim zjenocženym rjadam někotre wotpuski za wopytanjo jich cyrkwjow wudžěli, a Innocenc XII. wužoži, zo tajkele wotpuski tež za pobožne wopytowanjo wschizowoho pucža w jich cyrkwjach pčacža. Benedikt XIII. rozschěri w měrcu 1726 wudžělene wotpuski na wschitkich wěrimych w spomnjenyh cyrkwjach a na jich wschizowych pucžach. Skónčnje postaji Klemens XII. na 16. januara 1731, zo móža so tute wotpuski na kóždym wschizowym pucžu dobyč, hdžež kuli je tajki z pschizwolenjom biskopa a pschedstejerja cyrkwe abo klóschtra wot měšchnika z franciskanarjow, kotrymž tež kapucinarjo stuscheja, zaženy. Tutón

zafožer ma po postajenym cyrkwinym rjedže te kščižiki swjeczicž, kotrychž jedyn so nad kóždym wobrazom abo swjeczeczom kščižowoho puczja namaka. Cyrkwinske waschnjo je, nic pať kruta porucznosczž, zo so kščižowyy pucz na stronje ewangelija zapoczina.

Ščtož kščižowyy pucz pobožnje wopyta, dóstanje te same wotpuski, kotrež móhť dobycz, hdy by te městna w swjatym kraju wopytať, na kotrychž je so podawť, na stacijonje woznamjenjeny, stať. Dokelž su wjacore tajke městna z wotpuskami wobhnadžene, móže so pschi někotrych stacijonach dospoťny wotpusť dóstacz, a pschi druhich zasť někotre njedospoťne wotpuski.

Zo by tyhle wotpuskow dostojny byť, dyrbisč 1. w swjatosczacej hnadže t. r. bjez czežkoho hrěcha bycz abo tola twoje hrěchi dospoťnje wobželnosczicž z wotmyslenjom, zo chceš so jich w bližšim časť spowjedacz. 2. Dyrbisč stacijony prawje poswjeczenoho kščižowoho puczja wopytacž, tať zo wot jenoho stacijona k druhomu kroczisč a psched nim poklafnjesh, abo tola twojej woczki k kóždomu stacijonej po rjadu wobroczisč a jon z poklafnjenjom abo pokhilenjom hłowy postrowisč. 3. Dyrbisč pschi kóždym stacijonje khwilu pschedstajene czerpjenjo Jězusa Khrystusa pobožnje a želnoscziwje wopominacz, a potom (ščtož njeje kruta porucznosczž) z wótczenaschom, „strowa sy Mariju“ a „Gordoscž budž Bohu atd.“ skónczicž.

Cyrkej njeje žane wěšte modlitwy za kščižowyy pucz poruczika a tohodla su w běhu časja wschelaťe rozpominanja a modlitwy za tule pobožnosczž wudate byťe. W naschej lubej serbskej ryczi mamy dwoju tajku pobožnosczž. Prěnja je wot Michaka Jana Wadny, fararja w Radworju w l. 1767 pschekožena a w l. 1852 wot J. Kucžanka (nětko kanonitusa) z nowa wudata. Druha bu wot Antona Sommera, fararja we Wotrowje, w l. 1822 pschekožena a w l. 1845 wot fararja Wornacžja drugi krocž wozjewjena. Dokelž je přenischja bóle w naschich wosadach rozšěrjena, podawam ju tudy z nowa a pscheju, zo bychu ju katholiccy Serbja wschitkich wosadow k cžesczi Božej a k swojomu duchownomu žbožu dale wuziwali!

M. H.

Wschob
hubjene hr
nom Twoje
ponižnosczji
bje, o wěc
spusczjam
łoscž; —
nješkónczju
Tobodla
wobendženu
Božo! hdy
předť, z
polepsczicž
wujednanj
nješkónczju
rjecza Jěz
pschěz w
puczja nětk
scžowacz
wolene w
hodla, o
moju poni
wje zasť k
dušchu a s
slennu pobe

Wschihotowaca modlitwa.

Wschohomócnny, wěczny Božo a Anježe! ja hubjene hrěschne stworjenjo modlu so psched trónom Twojeje najwyschšcheje majestoscze w hlubokej ponižnosći mojeje dusche. — Ja wěrju do Tebje, o wěczna wěrnoscź; — nadžiju so k Tebi a spuszczam so cyle na Twoju njeskónčnu miłosć; — lubuju Čže tež wysche wschoho, hačo njeskónčnu, wscheje luboscze najwyschšchu dobrotu. Tohodla řaju so a wopłakuju wschitke moje wobeńdžene hrěchi, z kotrymiž sym Tebje, o Božo! hdy rozhněwať; — a bjeru sebi řrucze přeďk, z Twojej huadu moje hrěschne žiwjenjo polěpschicź. A doszczinjenju za moje hrěchi a k wujednanju Twojeje majestoscze wopruiu Tebi njeskónčne zaslůžby hórkocho czerpjenja a wumřecza Žezusa Řhrystusa, kotrohož pótajnosće pschez wopytowanjo joho boloscžiwoho řschizowoho pucza nětk we duchu sobu pscheczerpjecź a czeřcžowacź čcu; žadam pať tež wschě pschi tym dowolene wotpusťki dobyčź a dóstacź. Pohladaj tohodla, o řschizowany Anježe Žezu Řhryschče! na moju ponižnu a rozřatu wutrobu; wzmi miłosćiwje zasy k huadze moju psched Tobu tať pořutnu duschu a spožcź mi tu huadu, zo móhť moju wotmyslenu pobožnosć prawje a derje dořonjecź. Amen.

A h ě r l u s ě
wo czerpjenju Ahrystusowym.

Słós: O mój Jězu, schtó chce prajicž.

Jězu, mojej dusche žadoscž!
Daj mi hnadu, zo tu žaloscž
Tvojoh' pucža wopomniju
Z želnoscžiwej wutrobu.

*) Daj zo Tvoja smjercž a stysknošcž,
Tvoja krej a Tvoja boloscž,
Tvoje cyłe czerpjenjo
Nad nami njej' podarmo.

Na Jězusowe krejpocženjo.

Na tu Wolijowu horu
Džěsche Jězus z stysknej duschu;
Tam so k Wótcej modlesche,
Krawy pót so pocžesche. Daj atd.

O Anježe Jězu Ahryscže! pschez tu luboscž,
z kotrejž sy ty tych Tvojich hacž do kónca lu-
bował; pschez krawy pót, kotryž sy so w zahrodže
pocžik; pschez hańbu a czerpjenjo, hdyž bě wot
Tvojoho wučžownika pscheradženy a pschedaty, wot
Židow popadujeny a zwjazany: zwjazaj moju wu-
trobu z najšlynišchimi zwjazkami Tvojeje lubos-
cže, taf zo wotrozazane bycž njemóža; a we
smjertnej schtundže wustwobodž mje pschede wschej

*) Tale schtucžka so pschi kóždej scžěhowacej zasy spěwa.

stysknošcju a schtrafu, kotruž sym mojich hrěchow
dla zaslužik. Amen.

Wótcze našch. — Strowa sy Marija.

Hordosć budź Bohu Wótcej, a Synej a swja-
tomu Duchej, kaž to běšche wot spoczatka tak tež
nětk a přechecy a wěki na wěki. Amen.

Smil so nad nami, o Anježe! smil so nad
nami!

Na schwikanjō.

Anježe! Twoja krej tak droha
Kozlata bě jara mnoha;
Kóždy staw bě ranjeny,
Hdyž Ty běšche schwikany. Daj atd.

O Anježe Jězu Khrystcze! kiž bě Ty na
Twojim cyłym cžele žakosnje rozschiwany a
rozbity, pschez wschitke tele boloscze cze nutrnje
proschu: Ty chcył mi hnadu dacž, zo bych hrě-
šchnej zmyskownosczi mojoho cžěka pilnje wo-
temrjel a tebje ženje z tym njerozhněwał. Amen.

Wótcze našch. — Strowa sy . . .

Hordosć budź Bohu Wótcej a t. d.

Smil so nad nami, o Anježe! a t. d.

Na křónowanjo.

Hdyž Ty běšche křónowany
Z cžernjemi, a wusměwany,
Dha te twoje woblicžo
Skrawjene bě pschez cyło. Daj . . .

O najponižnišči Žězuso! wěrnny kralo nje-
bjes a zemje! kiž chcyšče Ty z černjemi bolo-
scziwje kónowaný a z njecžescžu wusměwaný
bycz: pschez tele boloscže a pschez wulku poniž-
noscz, z kotrejž sy wschitku hańbu pschecerpjet,
wotwobrocž mojej woczy wot wschitkich prózno-
czow a njeuicžomnosczow žiwjenja; cžiń, zo bych
so samoho spóznał, dospołnu kšescžansku po-
nižnoscz nawuknył a wěrnny staw tał boloscziwje
kónowanoho wěrcha był. Amen.

Wótcže našč. — Strowa sy. . . .
Gordosež budž Bohu Wóteej. . . .
Smil so nad nami, o Knježe. . . .

Prěni Stacion.

Žězus k smjercži kščiža wotsudženy.

Pschez tych Židow falschnu radu
Smjercž Cži woni horjełkadu;
Pschez te k smjercži sudženjo
Dóstachmy my žiwjenjo. Daj. . . .

V. A Tebi so modlimy, o Žězu Khrystu
schcže! a žohnujemy Cže.

Re. Pschetož pschez Twój swjaty kščiž
sy swět wumožik.

Rozpomń, kał bu Khrystus, ta najwyschšcha njewi-
noscz po žakosnym schwikanju a boloscziwnym kónowanju,
wot Pilatusa k najnjecžescziwšchej smjercži kščiža wotsu-
dženy. Tutón najnjesprawnišči sud je Khrystus tola z
najwjetschey lubosežu znjes, zo by tebje, kšescžanska duscha!
wot sprawnoho suda wěcžneje smjercže wumožik. Wukń

z toho, kaš pschecziwo tebi wuprajene sudjenja swěta
znjesć dyrbiš, a cziń tute wobzanknjenje:

O najnjewinowaczišchi Jězuso! kiž sy Ty
najnesprawnišchi sud smjercze z najwjetschej pokor-
nosću styschał: kaš móžu Tebi tule wulku lu-
bosć zarunacž? Ja chcu wot nětka a pschi-
chodnje z luboscze k Tebi wschitke, tež wopacž-
ne sudy swěta ze wschej pokornoscju znjesć; Ty
chcyl mje jenož psched najsprawnišchim sudom
wěcznoho zatamanja zwarnowacž. Amen.

Wótcze naš. — Strowa sy . . .
Hordoscž budž Bohu Wótczej . . .
Smil so nad nami, o Anježe . . .

Druhi Stacion.

Jězus bjerje kšchiž na swoje ramjenja.

Ty sy, Anježe, Twój kšchiž znosyl
A mje k scžěhowanju prosyl.

Daj mi mócnu wutrobu,
Zo Čže scžěh'ju z luboscju. Daj . . .

V. K Tebi so modlimy, o Jězu Khris-
schcze! a zohnujemy Čže.

R. Pschetož pschez Twój swjaty kšchiž
sy swět wumóžik.

Nozpomni, kaš Khrystusej, twojomu wumóžnikej, z
njestyschanej nesmilnosću cžežki kšchiž na jeho prjedy
hižo ranjene ramjenja počoža; kotryž pak je wón luboznje
wobsahnył, z wjesokoscju na so wzał a wschitki k scžě-
howanju pscheprosyl z tymi luboznymi słowami: „chce=li

šćtó za mnu pschincz, zaprěj so samoho, wzmi swój kšćiž na so, a pój za mnu". Kšćesczanska duscha! Pschecziwnoscze, kotrež tebi pschipanu, su tónsamón kšćiž, z kotrymž ty twojoho wumóžnika sczěhowacž móžesch; tohodla njepytaj swětne wjesela a požadanja, ale prócuju so we kšćižu twojoho Žězusa sczerpnje sczěhowacž a praj taž z wutrobu:

O najpokornišči Žězuso! moja zlóscž a njepokornoscž je Tebi cžežke brěmjo kšćiža na Twoje ramjenja položila; kotryž sy Ty, hacžrunje cyle krawy a ranow počny, z luboscze ke mni rady lubje na so wzał. Ja pak, o Božo! sym jenož za knicžomnymi swětными wjesoloscžemi kšćodžik, njedowolene a hrěščne spočojenja pytač, pschede wschim kšćižom a pschecziwnoscžemi cžěkač. O najlubšči Žězuso! njezaspěj moju žel-noscžiwu wutrobu; polož na mnje kšćiž wěrnejše pokuty a daj mi hnadu, zo bych Tebi k luboscži wsčitke pschecziwnoscze sczerpnje pschenjes, a z njerozdžělenym zwjazkom luboscze stajnje z Tobu zjenoscženy byč. Amen.

Wótče našč — Strowa sy...
Hordoscž budž Bohu Wótcej...
Smil so nad nami, o Knježe!...

Čecži Station.

Žězus pada přeni krocž pod kšćižom.

Sylny Božo! nětk njemócnny
Padnjesch z kšćižom jara sprócnny;
Moje hrěchi wina su,
Te mi cžinja zrudobu. Daj...

V. A Tebi so modlimy, o Jězu Khrystcze! a žohnujemy Cze.

R. Pšchetož pschez Twój swjaty kščiž sy swět wumóžik.

Rozpomni, kať je najlubšči zbóžnik wot czežłoho kščiža wostabjeny a wot jara wjele rozlateje krewje wukrawjeny cyle bjez mocy přeni krocž na zemju padnyť; kotryž pad bě tať surowy, zo je z jeho swjatoho horta a nosa krej z nowa jara wudyrifa. — O zawěrnno bo-losejowy pad! Tónsamón pať njeje tať jara czežłoscž kščiža haťo czežłoscž twojich hrěchow zawinyta. Tohodla kať so z nowa twojich hrěchow a prosch za wodacžo tychsamych taťle:

O pod kščižom na zemi ležacy Jězuso! počny želnosče dla mojich hrěchow padnu z rozlatej wutrobu z Tobu na zemju. O hdy běch Tebje nihdy njerozhněwať! A najmjeńšomu čcu so pschichodnje za tym prócowacž, mojim požadosčam a nawucženjam tať napschecžo stupicž, zo bych Cze we najmjeńšim wjach njerozhněwať. Stej Ty pschi mni, o Jězuso, z Twojej hnadu, zo bych we mojim přědkwzacžu wobstať a tež wobstajny byť. Amen.

Wótcze našch. — Strowa sy . . .

Horđoscž budž Bohu Wótcěj . . .

Smil so na nami, o Knježe! . . .

Schtwórtý Stacion.

Jězus zetýka swoju maczeť.

Kotryž nicžo złocho cžiniť,
Toho lud je k kščižej sudžik,

To tať džěsche k wutrobje
Boho lubej' maczerje.

- V.** K Tebi so modlimy, o Žězu Křry-
šćeje! a žobnujemy Čže.
R. Pšchetož pšchez Twój swjaty křhiž
sy swět wumóžik.

Rozpomni njewurjeknitu boloscž, kotruž je Marija,
Boža maczer, mēta, hacž je swojoho najlubšchoho syna
Žězusa tať žalosnje naranjenoho a z cžežkim křhižom
wobcžeženoho wuhladaťa. D tať wulku boloscž je tele
wuhladanjo we jeje wutrobje wubudžiko! Jeje maczerňa
wutroba bě pšchektōta, jeje woblicžo zblědnjene a kaho-
dne snježniske cžěto ze smjertnym potom wobcžežnjene.
Tuto wzmi derje k wutrobje, křchesczanska dušcha! a zbudž
we twojej wutrobje k najžrudnišchej maczeri nutrnu sobu-
želnošcž z tymi słowami:

D ty žrudna maczer! tať jara je Twója
wutroba plakaťa, hacž ty Twojej woczi na
Twojoho luboho syna zložo a joho cyle ranje-
noho a z cžežkim křhižom wobcžeženoho wuhladať?
Pšchez te same boloscže, kotrež sy tam wustaťa,
Tebje prošchu: zo by mi spomhaťa, a ja tež
Twoje a Twojoho syna njewurjeknite boloscže
we mojej wutrobje wučžuk. Pomhaj mi k pra-
wej lubošcži Twojoho syna, k wutrobnej želno-
šcži nad mojimi hrěchmi a k swjatomu hidženju
wšchoho, šchtož mje wot mojoho Boha wotwobro-
cžicž móže. Amen.

Wótče našch. — Strowa sy ...
Hordoscž budž Bohu Wótcej. ...
Smil so nad nami, o Kņježe! ...

Wjaty Stacion.

Syman Cyrenski pomha Žezusej
kšchiž njescž.

Chce dha kóždy nětł so wotrjec,
Za Žezusom tón kšchiž nosycž?
Mój kšchiž chcu ja na so wzacž;
Žezusa tať scžěhowacž. Daj . . .

V. A Tebi so modlimy, o Žezu Khrystu
schcže! a žohnujemy Gje.

R. Pšchetož pšchez Twój swjaty kšchiž
sy swět wumóžik.

Noz pomni, kať je Khrystus, hdyž bě dvě scže a
dwanacze kroczelow swój cžežki kšchiž pšchenjes tať wo-
stabit, zo dale wjacu pšchińez njemóžesche; a tola njebě
k joho pomocy žana miłosćiwu wutroba k namakanju.
Syman, Cyrenski muž, bě tohodla wot Židow napschecžo
swojej weli mocowany, Žezusowy kšchiž njescž pomhacž.
To woni njecžinjachu, dokeľž joho wobžarowachu, ale je-
nož z bojoscže, zo by Khrystus prjedy njewumrjet, dóńž
njebychu wschu njesmilnosć na nim dokonjeli. D nje-
wurjeknita cžkowjecža njesmilnosć! kať luboźnje tebje nasch
žbóžnik znjesel! Praj tohodla:

D najlubšchi Žezuso! hdy bych jenož k naj-
mjeńšchomu ja tu miłosć a dobrowólnosć we
swojej wutrobje měť, kotruž tehdy m Židža nje-
mějachu! Ach! město toho sym ze swojimi hrě-
chami Tebje z nowym kšchižom wobcžežik. D
mój Žezuso! ja z cytej wutrobu wschitko wob-
žaruju. Bohnuj mje nětł k Twojomu scžěho-
wanju; stwoř ze mnje nutneho lubowarja
Tvojoho kšchiža, zo njebych mocowany, ale swo-

bodnje a rady jón njes, a tač Twój swěrnny
towařsch był tudy we čerpxjenju a tam we wje-
sołosczi. Amen.

Wótcze našč. — Strowa sy . . .
Hordoscž budž Bohu Wótczej . . .
Smil so nad nami, o Anježe! . . .

Schesty Station.

Beronika podawa Jězusej pótny rub.

Twoje woblicžo sy zklonič,
W pótnym rubje woznamjenič;
Te mi do wutrobny zčisčcz,
A mje ženje njewopusčcz! Daj . . .

V. A Tebi so modlimy, o Jězu Khrystu
schcže, a žohnujemy Čže.

R. Bšchetož pschez Twój swjaty kščiž
sy swět wumóžič.

Rozpomñ, hdyž pobožna Beronika z wutrobnym
žarowanjom Khrystusej pótny rub woda, je wón do njoho
cyle znamjo swojoho žalosnje wohidženoho woblicža ži-
wje woznamjenič. Zo by tež ty tač činič a to samo dó-
stač, woprui a podaj Khrystusej město pótnoho ruba twoju
wutrobu z tej próstwu:

O najlubšči nawožjenja mojeje dusče! Ty
sy mi k swědkej Twojeje jara wulkeje luboscže
znamjo Twojoho najswjeczišchoho woblicža k
stajnomu wopomnjecžu zawostajič: wuczišcz a
znamuj to samo z nowa do mojeje wutrobny, zo
bych pschichodnje nicžo druhe wjacny na swěcže
njelubowač a Tebe něhdy widžat wot woblicža
k woblicžu. Amen.

Wótcze našch. — Strowa sy . . .
Hordoscź budź Bohu Wótcej . . .
Smil so nad nami, o Knježe! . . .

Sedmy Station.

Jězus pada drubi krócź pod křchižom.

Jězus panje zasty dele!
Mojich hrěchow je tať wjele.
Zo bych wjach njepadnyť,
Knježe! Ty mje zdźeržecź chcyť. Daj . . .

V. A Tebi so modlimy, o Jězu Křry-
šcěže! a žohnujemy Cže.

R. Pšchetož pšchez Twój swjaty křchiž
sy swět wumóžik.

Rozpomni, ž kať wulkimi boloscjemi je twój zbóžnik
zasty k zemi radnyť; kať surowje je swoju ž czernjemi
krónowanu hřowu wo zemju dhyřik a tať na tejsamej nowe
rany dóstať. Ale wopomni tež derje, zo Jězusa tež k
zemi tkócža twoje tať czasto a po tať wjele přědkwzacžach
ž nowa wobeńdžene hrěchi. Tohodla czis so k Jězuso-
wymaj nohomaj a wobnowi te wopravdže wěrne přědk-
wzacžo, zo njehasch wjach hrěschicź a praj:

O škódku Jězuso! ja spóznaju, zo moje hus-
czischo zasty wobeńdžene hrěchi Tebje pod křchižom
ž nowa potkócžēja. O mój Jězuso! smil so
nade mnu a njehať spominacź na wschitke wo-
beńdžene hrěchi. Krucže sym nětko pšchi sebi
wobzanknyť, zo Cže nihdy wjach rozhněwacź nechcu.
Rozswětluj mój rozom, hnuj moju wutrobu, zo
bych wobstajny we dobrym wostať. Amen.

Wótcze našch — Strowa sy . . .

Hordoscź budź Bohu Wótcej . . .
Smil so nad nami, o Anježe! . . .

Wósmy Stacion.

Žónske z Jeruzalema płačaja psche Žě-
zusa.

Žezusowa móčna wučba
A dobromu nas pschecy woła.
Luby Žezus wobrocź nas,
Wěrnú želnosć daj nam zas. Daj . . .

V. A Tebi so modlimy, o Žezu Khris-
schće a žohnujemy Cže.

R. Pschetož pschez Twój swjaty kščiž sy
swět wumožik.

Rozpomni, kač našy boloscžow počny wumožnik
psched wrotami suda pobožne žónske žetyka, kotrež z wu-
trobnej želnosćju psche njeho płačachu. Te wučzi Žezus
swoje hrěchi wopłačacź, prajich: „Džowki Jeruzalemste,
njepłačaježe psche mnje, ale płačaježe same psche so a
psche swoje džěczi!“ Čžiň tež ty po tutej wučbje a we
rozpominanju hórkocho cžerpjenja Žezusowoho wopłačuj
njepschestajnje twoje hrěchi na te wajchnjo:

O boloscžiwy Žezuso! šchtó budže mojimaž
woczomaj sylžy dawacź, zo bych wodnujo a w
nočy moje hrěchi wopłačował? O mój Že-
zuso! wotnyj z Twojej tač mnohej rozlatej krewju
twerdoscź mojeje wutrobny, zo bych we rozpomi-
nanju Twojoho cžerpjenja želnosćiwne sylžy pła-
čał. Amen.

Wótče našy — Strowa sy . . .
Hordoscź budź Bohu Wótcej . . .
Smil so nad nami, o Anježe!

Dzewjaty Stacion.

Žezus pada tseczi krócž pod kšchižom.

Žezus k tsecžom' z kšchižom panje,
Čyle rozmjeczeny stanje.

O kač cžežki je našch hrěch,
To wschač njeje žadyn směch. Daj...

V. A Tebi so modlimy, o Žezu Khrystu
ščcže! a žohnujemy Čže.

R. Pšchetož pšchez Twój swjaty kšchiž
sy swět wumóžik.

Rozpomń, kač je našch wostabnjeny wumóžnik, hdyž
bě pod Kalvarsku horu pšchischoč, pšche skaboscž z njewu-
rjelnitymi boloscžemi tseczi krócž padnyč. O kač žakosnje
cžežke brěmjo dyrbja hrěchi byčž, kotrež su Žezusa hačž
k zemi ztkócžite! Haj tebe, hrěschna duscha, bychu wone
snadž hižo dawno do hele pšchinješte, njeby-li pšchez za-
sklužby Khrystusowoho cžerpjenja zdžeržana byča. Dža-
kuj so tohodla swojomu žbóžnikaj za tu hnadu a praj:

O miłoscžiwy Žezuso! Tebi budž wěczny
džak prajeny, zo mje we hrěchach njejsy ležo wo-
stajik; a mje njejsy, kaž sym sebi derje zaslužik,
do hłubokoscže hele padnyčž dak. Zahor' we
mni nowu nutrnoscž k wschomu dobromu! zdžerž
mje pšchecy we Twojej hnadže, zo bych ženje
wjacy njepadnyč, ale we dobrym hačž do mo-
joho skóncženja wobstajny wostač. Amen.

Wótcže našch. — Strowa sy...

Hordoscž budž Bohu Wótczej...

Smil so nad nami, o Anježe!...

Džefaty Stacion.

Žezusa draštu slěkaja.

Hdyž bě drašty wuslecženy,
Rany buchu wobnowjene;
Wobnow staroh' cžtowjeka
Z draštu nowoh' žiwjenja. Daj . . .

V. A Tebi so modlimy, o Žezu Khryste!
schće! a žobnujemy Cže.

Re. Pšchetož pšchez Twój swjaty křiž
sy swět wumóžik.

Rozpomń njewurjeknitu boloscž, kotruž je najsczerpnischi wumóžnik wuczerpjet, hdyž bu swojeje drašty, kotraž so boloscžiwych ranow djeržesche, wuslecženy. Wschitke rany buchu pšchez to wobnowjene, tak zo z nowa wjele jeho krewje zemju macžesche. Hdyž sebi tele derje k wutrobje wozmjesch, wobzankń pšchi sebi, zo chcesch z luboscže k Žezusej staroho hrěschneho cžtowjeka ze swojimi žkyni požadoscžemi so wuslec a nowoho, po Bohu stworjenoho so woblec. Praj dha:

O najsczerpnischi Žezuso! we zrudnoscži mojeje dusche widžu Tebje wscheje drašty njesmilnje wurubjenoho; a proschu Tebje pšchez wschitke tudy wustate jara wulke boloscže: posylń mje we mojim přědkwzacžu, zo bych z pomocu Twojeje bójskeje hnady wschitke swětne a hrěschne lóschty a nakhilnoscže wotpoložik a we stajnym rozpominanju Twojoho cžerpjenja pšchecy džakowny wostat. Amen.

Wótcže našč — Strowa sy . . .

Hordoscž budž Bohu Wótcěj . . .

Smil so nad nami, o Anježe! . . .

Žědnaty Station.

Žězusa kšchižuja.

Žězus za mnje kšchižowany
Čžerpi za te moje winy,
Ščtož sym hrěšnik z nohomaj
A tež z tymaj rukomaj. Daj . . .

V. A Tebi so modlimy, o Žězu Khryst-
ščcže! a žohnujemy Čže.

R. Pšchetož pšchez Twój swjaty kšchiž
sy swět wumóžik.

Rozpomń, kaš su njemikščizimi židžja, po bolosčizim
ztorhanju drašty, najlubšchoho Žězusa dosahnyli, na
kšchiž čžisnyli a jeho swjatej rucy a nožy z tupymi hoz-
džemi na njón pšchibili. Kšchescžanska duscha! Ty sy
hiščcže tak njedótkliwa we wsčěch pšchecžiwnosčžach, hdyž
je tola twój wumóžnik swojej rucy a nožy k pšchibicžu
tak cyle wólne podat. Hańbuj so swojeje mjekłosčže a
njescžerpnosčže a čžin te přědkwzacžo, zo chceš z lubos-
cže k twojomu wumóžnikkej we wsčěch pšchecžiwnosčžach so
slynje zadžeržecž, kaž by zawěrně z Khrystusom na kšchiž
pšchibita byta; a modli so tak:

O dobročizimy Knježe Žězu Khrystščcže! z
njewobsahniteje lubosčže ke mni chcešče Ty na
kšchiž pšchibity byčž; pšchez wsčitke pšchi bolo-
sčizimym kšchižowanju wučžerpjane bolosčže pro-
šču Tebje sptaknje: Ty chceš tež moju wutrobu
z hozdžemi lubosčže slynje na kšchiž pšchibicž, zo
bych we kšchižu a čžerpjenju scžerpně zwoštať a
tak k wěčnej zbožnosčži pšchińcž móhť. Amen.

Wótcže našč — Strowa sy . . .

Horosčž budž Bohu Wótcěj . . .

Smil so nad nami, o Knježe! . . .

Dwanaty Station. Jězus na křizju mrěje.

Jězus bu tam pomyscheny,
Na křizju tak kóncowany.
Tam je ducha horje dať
A so za nas woprowať. Daj . . .

V. A Tebi so modlimy, o Jězu Křysť-
schće! a žobnujemy Gje.

R. Pšchetož pšchez Twój swjaty křiz
sy swět wumóžik.

Pozběhni woczi a pohladaj na twojoho na křizju bjez
dwěmaj mordarjomaj wisacoho a mrějacoho Jězusa!
Rozpomni, kak je joho hłowa z černjemi ranjena, woblicžo
rozbite, rucy a nozy z hozdžemi pšchektotej, haj joho cyke
czěto kaž jena rana. Tak je twój wumóžnik z luboscze
k Tebi swojoho ducha we najwjetšich boloscžach horje dať.
Spóznaj joho wulku luboscž ze wschěch joho ranow, wo-
sobnje z wotčinjeneje rany joho wutrobny. O křeschčan-
ska duscha! sy-li něhdy na křizowym puczu hnucžo k žel-
nosći a k wopłakanju Twójich hrěchow měta, dha změjesch
je tudy wěscze zasy. We želnosćiwym wopominanju tu-
toho kaj so wutrobnje Twójich hrěchow, prosch za wodacžo
tychsamych a praj:

O křizowany Anježe Jězuso! jara derje
spóznaju nětk, zo su moje hrěchi jenicžka wina
Tvojoho tak hórkocho czěrpjenja a boloscžimeje
smjercze. Tohodla wopłakuju a wobželnosćam
je z hlubokoscze mojeje wutrobny a proschu Gje,
o miłoscžiwy Božo! Ty chcyť mi tesame
pšchez Twóju njedódnitu miłoscž wodacž, pšchez
Twoje rany moju ranjenu duschu zahojicž, a
pšchez Twóju smjercž mi dacž wěcžne žiwjenje.
Amen.

Wótcze nasch. — Strowa sy...
Hordoseč budž Bohu Wótcej...
Smil so nad nami, o Knježe!

Sinaty Stacion.

Žezus ze kščiža wzały a do kłina Marije
położeny.

Schtó tu boloscž móže dódnicž,
Kotruž ma Marija cžerpicž,
Hdyž jej cžěto položy
Zeje syna do kłina! Daj...

V. K Tebi so modlimy, o Žezu Khrystu
schcže! a žohnujemy Cže.

R. Pšchetož pšchez Twój swjaty kščiž sy
swět wumóžik.

Ro zpomni, kał staj Józef z Arimatheja a Nikodemus wotemrjete cžěto Khrystusowe ze kščiža wzałoj a do kłina Marije boloscžiwjeje maczerje položitoj. O kał je tehdom mjecz boloscže jeje maczernu wutrobu pšhektok! Kšchescžanska duscha! jeli schtricžka wěrneje luboscže k maczeri Božej hiščcže we Tebi, dha daj tež mjecžej boloscžow Twuju wutrobu pšheńcž, zo by pšhec wutrobnu želnosčž z Žezusom, z Twojim cžerpjachm wumóžnikom a z jeho boloscžiwěj maczerju měk a zdžeržak; tohodla prošch tał:

O boloscžiwja jara zrudžena maczer! kotraž sy we najwjetschěj zrudobje twojeje wutrobny wotemrjete cžěto twojoho bójskoho syna do swojoho maczerneho kłina wžala; tebje prošchu: ty chcyła tež moju kšudu duschu, hdyž z cžěta wustupi, do twojoho kłina horje wžacž a ju do rukow twojoho syna, mojoho wumóžnika podacž. Amen.

Wótcze našch. — Strowa sy . . .
Hordoscź budź Bohu Wótcej . . .
Smil so nad nami, o Anježe! . . .

Schtyrnaty Stacion.

Žezusowe czěko do rowa kladu.

Moje hrěchi do tej skały,
Žezu! su cze zahrjebale!
Ach! zo bych je pohrjebał,
Na nje nihdy spominał. Daj . . .

V. A Tebi so modlimy, o Žezu Khrystu
ščcže! a žohnujemy Cže.

R. Pšchetož pšchez Twój swjaty kščiž
sy swět wumóžik.

Rozpomni, z kač wulkej pobožnosću bu žohnowane
czěko Khrystusowe pohrjebane! kač bě to žel pobožnym
žónskim a pšheczelam Khrystusowym, wosebje jeho naj-
swjecziškej maczeri. Zeje boloscź bě wěscže bjez měry,
hdyž je nětk pšchitomnosće swojoho najlubšeho syna cyle
wurubjena a wopusćena so widžata! Praj tohodla:

O dobrocziwy Anježe Žezuso! pšchez wschitke
na tutym czežkim pucžu wustate cžerpjenja a
boloscže; a pšchez mjecź sobucžerpjenja Twojeje
najlubšej maczerje ponižnje prošu: Ty chcył
popšhecź, zo by wopominanjo twojoho cžerpjenja
a sobuboloscže Marije z mojeje wutrobny so nihdy
nježhubiło, ale tač dołho w mojej myšli zwoštało,
hacž budže moja duscha wot Tebje miłoscziwje horje
wzata do wěcžneje wjesoloscže a zbóžnosće. Amen.

Wótcze našch. — Strowa sy . . .
Hordoscź budź Bohu Wótcej . . .
Smil so nad nami, o Anježe! . . .

W o p r o w a n j o.

O najdobrocziwšchi Knježe Jězu Khrystcže!
ponižnje so džakuju za wulku miłosć, kotruž sy
mi na tutym kščižowym puczu wopokazał. Wo=
pruju jón k cžesczi twojoho hórkeho cžerpjenja a
wumrjecža, k wodawanju mojich hrěchow, k spu=
šcženju zastuženeje schtrafy a tež k pomocy a k
tróšctej khubnych duschow w cžisczu. Skónčnje te=
bje, o Jězuso! ponižnje proschu: ty chyt pschidač, zo
by twoja rozlata krej, twoje hórke cžerpjenjo
a wumrjecžo na mojej duschi zhubjene njebyło.

Wobzanknjenjo pschod najswjecišchim sa=
kramentom wołtarja.

Khwaleny budž najswjecišchi sakrament woł=
tarja a njewoblašowane podjecžo najzbožnišcžeje
knježny a maczerje Božej.

Wótcže našch. — Strowa sy . . .

Gordoscž budž Bohu Wótcěj . . .

(Dotal prajene wobzanknjenjo spěwa so schěscž krocž
t. r. pjecž krocž za potřebnosće katholickeje cyrkwy a junu
na měnjenjo s. wótcy).

V. Ty sy nam, Knježe! khlěb z njebies
póskal,

R. Kotryž wschitku slódkoscž we sebi ma.

M o d l m y s o !

O Božo, kiž sy nam we spodžiwnym sakra=
mencže wopomnjecžo twojoho cžerpjenja zawosta=
jit; prosymy, popschej nam, zo bychmy swjatu
potajnosć twojoho cžela a kreweje cžescžowali a
plód twojoho wumóženja we sebi pschecy začuli.

Kotryž žiwý sy a kralujesč z Wótcom w jenosći
Ducha swjatoho wěki na wěki. Amen.

Abwaleny budž najswjecišchi sakrament atd.

Wichelake modlitwy.

1. Hdž so partil swjatoho kščiža k wołoschenju dawa.

Najdobrocziwšchi wumóžniko, Žezu Abrysčče!
Ja kšču a česczu twój swjaty kščiž w tutym
małnu zbytku, a prošču čže ponižnje, Ty čyč
mje z jeho mocu wobrónič, zo bych, kaž sy Ty
na nim ze swojej hórkej smjerczu smjercz a helu
pšewinył, tak tež ja we wsčěch spytowanjach
pšchez jeho móc pošlujeny mjaso, swět a dja-
bola sylnje mohł pšewinyč, a hdž na sudny
džen swjaty kščiž na njeju so zjewi, na tón
samy z wjesołosczu mohł pohladacž. Amen.

Pšchez móc swjatoho kščiža wot wsčoho wu-
móz nas Bóh Wótc, Syn a Duch swjaty. Amen.

2. Pšehotowanjo, hdž su wotpuski dowolene.

Wšchomócný Božo! ja njespóznam dosč
měru a čěžkosč mojich hrěchow, z kotrymiž sym
twoju bójsku majestosč rozhněwał. Jeli sym je
nutrnje wobželnosčič a dospólnje wuznał, a jeli
pšched twojim najswjecišchim woblicžom wotpo-
ložene přědkwzacžo dopjelnju a za swoje hrěchi
dosčččinju: wodaš a spusčičiš mi hnadnje
winu a wěčnu schtrasu mojich hrěchow. Tola
pač zaslužam tež časne khostanja, kotrež na mni
hišče leža a za kotrychž zarunanjo moje samsne
skutki njedosahaja. Tohodla podawam so z nowa
k pokladej njeskóncžnych zaslužbow mojoho wu-

móžnika Žezusa Khrystusa a proschu ponižnje: zo bych ze zamóženja tychle zaslužbow wotpušk, spusćczenjo zasluženeje časneje schtrafy po domowlenju jeho zastojnika na swěcže, kotromuž je móc klucžow zawostajena, dóstacž mohł. A tomu kóncej sym sebi wotmyslił, te w jeho japoschtot-
skim liščje porucžene skutki dopjelnicž. Za jene tebjje, najlubšchi Wótcže! hiščcže nutrnje proschu: zo by Ty tute moje dobre skutki, kotrež same ze so nicžo njezamóžja, w zjenoczenju zaslužbow czer-
pjenja a wumrjecža twojoho luboho Syna Žezusa Khrystusa hačo dosćcžinjenjo płacžicž dał a hnadnje pschimzał, tač zo bych tutón wotpušk wo-
prawdže dóstał. Amen.

3. Wotpuškowe modlitwy.

a. Za powysćenjo katholickeje cyrkwyje.

O Božo, wschěch wěriwych pastyrjo a wo-
džiczerjo, kotrohož Duch cyke cžěło cyrkwyje swja-
tosćzi a wobknježuje, a kotryž tež swoju hordoscž
wschitkim wěriwym sy zjewił, zwarnuj skutki
twojeje miłosćje, zo by twoja cyrkej, po chlym
swěcže wupschestrjena, we wschim dobrym nadobhy-
wala, so pschisporjala a ze stajnej wěru we wuz-
nawanju twojoho swjatoho mjena wobstała. Pschěz
naschoho knjeza Žezusa Khrystusa, twojoho Syna,
kotryž z tobu w jenosćzi Ducha swjatoho žiwj
je a kraluje do wěcžnosćje. Amen.

Dwójcy: Wótcže nasch. Strowa sy.

b) Za pschězjednosć kšesćžanskich wjerchow.

O Božo, dawarjo měra a lubowarjo luboscže!
daj twojim služownikam, kralam a wjercham po

twojej woli wěrnju pschězjednosć, zo bychu wójny
a njepschězjednosće, wotehnate byle a kšesćanska
swobodnosć bjeze wscheje strachoty wobstała.
Pšchez našoho knjeza Jězusa atd.

Dwójcy: Wótcze našy. Strowa sy.

c) Za wuforjenjenjo błudnych wěrow.

Wschohomócnny, wěczny Božo, kiž nočcesch,
zo by něchtó zahinył, pohladaj na wschitke, pschěz
djabolske zjebanjo zawjedzene dusche, zo bychu
błudnowěriwu wopacžnosć wotpołożili a so k
jednosći praweje wěrnoscje zasny wrócžili. Pšchez
našoho knjeza atd.

Tsi krócž: Wótcze našy. Strowa sy. — Jedyn
krócž: Za wěrju.

4. Wobzankujenjo wotpusknych modlitwow.

a) Džakowanjo po dokonjanych dobrych
skutkach.

Najsmilnišchi Božo! Popschej hnadnje, zo by
wschitko k dobyczju wotpuska trěbne nětko tak wote
mnje dokonjane było, kaž bě porucžene a žadane.
Schtožkuli pač mi na prawym měnjenu a wu-
wjedženju brachuje, to njech zarunaja zaslužby
twojoho Syna, mojoho wumóžnika Jězusa Khris-
tusa. Daj tohodla, miłosćiwy Božo! a popschej,
zo bych tež ja džěl měl na tutym wotpusku!
Spuschež a zetrěj šchraŕy, kotrež bych w tutym
abo w tamnym žiwjenju hišće wutracž měl.
Kozswěcz mje, zo bych tu mi wopokazanu hnadu
spóznał, a tebi hačo mojomu najwyschšchomu do-
broczerjej ze wschěmi Zandželemi a Wuzwolonymi
dospołny a wěczny džak prajił. Amen.

b) Hdyž so wotpusk za křude dusche
wopruje.

Najlubšchi Ježuso! smil so nad křudej duschu
N. N., za kotrejež wumóženjo tónle wotpusk dó-
stacž so prócuju a njeskónčnu płacžiwoscž two-
jeje najswjecjšeje krewje tebi wopruju. Čžiň,
o Božo! zo by tale duscha z płomjenjom čžiscža
wumóžena k wužiwanju twojeje zbožnosće pschi-
šča. Njech wobsynje město, kotrež su něhdy
njepostušni jandželojo wopuscžili, zo by twoju
smilnosć tam křwalita do wěčnosće. Amen.

5. Modlitwa za cyle křescžanstwo.

Wschohomócnj, wěčnj Božo, knježe a kralo
njobjes a zemje! nutrnje tebje prošym, zo by
naschu wyschnoscž a wschitke druhe rjady cyłoho
křescžanstwa, duchowne a swětne, ze swojimi
poddatymi hnadnje zakitał a zdžeržal; zo by jim
a tež naschim starschim, pschecželam a dobrocže-
rjam strowoscž, měr, pschezjenoścž a wschitke časne
a wěčne spomoženjo daril. O knježe! wucžiscž
nas wschitkich wot hrěchow a spuscž nam za-
služene křostanja. Wobswětli nas z prawym pó-
znacžom twojeje wole, posylň nas w dobrym wot-
myslenju a daj nam polěpschenjo naschoho žiwjenja.
Wotehnaj wot nas wschěch widžomnych a nje-
widžomnych njepschecželow a potkócž wosebje wschit-
ke nasche hrěschne požadosće. Zakitaj a zwjesel
wschitkich křornych a zrudnych. Popschej spomožne
wjedro a zdžerž zemské płody pschod wschitkim
schłodnym. Daj hrěschnikam móč, zo bychu so
zasty wobrocžili. Wudžel pomoc tym, kiž swoje
zamóženjo zhubichu. Daj njeměrnym zasty měr

a pschezjednosć. Wobrocź błudnych a njewěri-
wych. Pschisporjej prawu wěru a zažitaj twoju
swjatu cyrkej. Wuforjeń a začěr wschitko, sčtož
je pshecziwo twojej bójskej woli. Zwarnuj nas
psched nahłej a pschewatanej smjerczu. Wo-
bradž naschim dobroczerjam časne a wěczne hnady,
a daj nam skónčnje wschitkim wěcznu wjesołosć
a zbóžnosć. Amen.

Nowy pschidawě.

1. Wopisanjo kschizowoho pucza w Jeruzalemje.

Kschizowy abo bolosćimny pucź (via dolorosa) w
Jeruzalemje započina so pola Pilatowoho hrodu, wu-
činja hač na Kalvarsku horu 1320 kročeli a wjedže
njeruny a z džěla nahły z wjetscha wot ranja k wjeczoru.

Podawě přěnjoho stacijona sta so na powyschenju
„lithostrotan“ k hrodej bohota skuschachm, sčtož je
nětko turkowska kasarna abo twjerdžizna. Tohodla za-
stawaja wopytowarjo bolosćimowoho pucza pschi skhodžen-
kach, k hrodej wjedzach. Murjowany wobkuf wozna-
mjenja wustupě, hdžež je Pilatus Žězusa ludej pokazal
prajich: Ecce homo! (Hlejće, cžkowje!) Psched ně-
kotrymi lětami je francózski duchowny P. Ratisbonne
(wobroczeny žid) tam cyrkej pod mjenom Ecce homo!
z kłóschtrom sionskich sotrow natwaril, tač zo je nětko
spomnjeny wobkuf nad wołtarjom. Pod tymle wob-
kufom je wotsudženy zbóžnik pscheschoł. Něhdže 20
kročeli wot přěnjoho stacijona je druhi, hdžež je Žězus
po krótkim wotpoczńenju cžežki kschiz na ramjo dostał.
Nimale 200 kročelow daloko je pucź wisaty, a cžer-

wjenty stołp woznamjenja měštno třeczoho stacijona, hdžež je Žezus přeni krócž pod řschizom padnył. 40 kroczeli dale je řchtwórtly stacijon, hdžež je wón swoju maczeř zetykał, a 60 kroczeli wottudy je pjaty, hdžež Šymana z Šyreny (w połnóčneř Africh) nuzowachu, zo by Žezuseř pomhał řschiz njesčž. Po 80 kroczelach dóndže so ř řhestomu stacijoneř, hdžež Beronika Žezusowe řrwawe woblicžo wutrě; tam je nětko dom gri-chiskeje swójby. Něhdže 100 kroczeli dale su sudne wrota, hdžež běřche w Žezusowym čžasu kónč města, a wottudy dže so 80 kroczeli hacž tam, hdžež Žezus druhi krócž padže; řamjeň woznamjenja tutón sedmly stacijon. Njedalofo je wóřmly stacijon, řotryž so na řamjeňtnym stołpje řpóznawa; tam rycžesche Žezus ř płařachym žónřkim. Daljši řruch řschizowoho pucža, pozdžišcho wurunanoho, je nětko z řhěžemi zatwarjenty a dže so po tař mjenowaneř rowoweř drožy; tola woznamjenja stołp džewjaty stacijon, hdžež Žezus třeczi krócž pod řschizom padny. Poslednje pjecž stacijonty (10.—14.) su wot čžasow ř. Heleny we wulkeř chrřwi Božoho rowa, řchtož je po prawym řřoja chrřkej pod jeneř třěchu, ale na njeruneř podložy, z něřotrymi řřapakami, mjenujcy: řalwarřka chrřkej, chrřkej Božoho rowa, a chrřkej namařanja ř. řschiza.

W řalwarřkeř chrřwi, řotraž hórku řschizowanja wobdawa, přřiňdže so po 18 řřhodžeňřach na hórku řamu. Tam řtej dvě řřapakcy, z marmorom wulka-dženeř a přřez řřódbu džěleneř; přřenja z njeřu řřuscha řatholikam a wobřahuje měřtno, hdžež bu Žezus na řschiz přřhibity, druha pař griřam z měřtnom, hdžež bu řschiz powyřřenty t. r. řtajenty. Rozpuřlina w řřale abo džěra do zemje je tudy ze řřěbrowym blachom wobřřadžena.

Hdyž so z kalvarsteje hórki zasty dele dže, pschińdže so do wulkeje cyrkwy Božoho rowa, hdžež je pod kulotwarom (kupolu) woprawdžity row Khrystusowy t. r. křapała nad skalnej próznjeńcu, w kotrejž je jeho cžěko hacž do horjestacža ležało. Twar je podołhojty schtyririóžk, 15 łochczi wysoki a 70 krocželi we wobměrje. W zastupje abo přenim wotdžělu tuteje křapaky je kamjeń, na kotrymž je jandžel sedžať, hdyž bě jón wot Žězusowoho rowa wotwaliť. Potom pschińdžesč so skhiliwšchi z nizkimi durjemi (dwaj łochcžej wysokimi) do małoho pschebhtka, pschez tsi łochcže w dołhosczi a schěri, hdžež so stajnje 50 lampow swěczi. Tam je Boži row do staky wurubany, ale pozdžišcho z marmorom wobmurjowany, zo njeby wobschłodženy byť. Tule swjatnicu maja katholicowje, grichowje a armenowje zhromadnje a dđerža kóždy džeń w postajenych hodžinach Bože słužby. Koptisčy kšesčzenjo su sebi zwonka k Božomu rowej w podlěschenej smuzy drjewjanu křapaklu zody pschitwarili. Psched křapaklu Božoho rowa steja wulkotne swěcžniki (6) z hobrowskimi swěcami.

Cyrkej namakanja s. kšchiža abo křapaklu s. Heleny, wot kalvarsteje na prawicy ležacu, bliže nje wopisujemy.

K cyrkwi Božoho rowa je klóschtr franciskanarjow a mjeńškej katholickej cyrkwy pschitwarjeny. Hižo w lěcže 1223 dosta s. Franc Serasski wobkedžbowanjo Božoho rowa poručene (z dowolnosčzu sultana) a wot toho cžasa su jón franciskanarjo z małym pschetorhneńjom derje wobstražowali, tať zo jich kóždocžasny pschedstejicžer w Seruzalemje cžestne jomu dawane mjeno zasťužuje, mjenujch: custos terrae sanctae (stražnik swjateje zemje).

2. Někotre nowe modlitwy.

a) Pšchi Božim rowje.

Najlubšchi Zbóžniko! we hłubokej počornosczi čješću z modlenjom twoje najswjećišče čžěko, kotrež tež po smjerczi z Bójštwom zjenocžene wosta a kotrež sy nam we najswjećišchim sakramencze zawostajik. O bójški Zbóžniko! z ponižnej, dowěrjacej a tebje džakownje ljubowacej wutrobu modlu so k tebi; budž wěcznje čžesczeny a kwałeny za wschitke dobroty, kotrež sy čžěkomu čžłowjestwu a tež mi njedostojnomu wopokazał. Ze swjatej počornosczi wopominam tele zawostajenstwo twojeje njesměrneje luboscze, tele we wschitkich martrach woprowane čžěko. W kóždej ranje widžu twoju njeswopšchijomnu luboscž. O luboscze počna potajnoscz, hdžž twoje swjate ze kšchiza wzate čžěko hacž do tšecžoho dnja w rowje zanknjene ležesche! O krasny rowje mojoho wumóžnika, kiž toho wobjimascche, kotryž je blyšcz Bótca, kwałba jandželow, radošč njebies, žiwjenjo, spomoženjo a zbóžnoscz čžłowjekow! O swjaty rowje, kotryž je Žezus ze swojej bójškej pschitomnosczu poswjecził, kotryž su pobožne žónske čžescžowake, kotryž su swjeczi jandželowje wopytowali a kotryž je Bóh z džiwami pschekrasnik! O kwałobny rowje, wumóž mje z čžěmnoho rowa hele a ze scžina smjercze! Wobjimaj mje, zo bych wumrjel a pohrjebany był z tyni, kotryž je za mnje wumrjel a pohrjebany był! O Žezuso! kiž sy tšič dnj w rowje wotpočzował, spožcz mi hnadu, zo by moja wutroba, kotraž w swjatym woprawjenju twoje swjate čžěko dóstawa, twojomu rowej podobna była: čžle nowa pschez ponowjenjo swjatoho Ducha a pschez čžiste žiwjenjo, pschez skakokrutu wobstajnoscz we dobrym, we stajnym wopominanju twojoho čžerčpenja a

smjercze, zo by twoja hnada a luboscź kóždy čas we mni wostała. Amen.

b) **Wotpuskna modlitwa pschi wophtanju najswjećischoho sakramenta.**

Pohladaj, o Knježe! z twojeje swjatnich a z twojoho wysokeho njebieskeho wobydlenja, a hladaj na tónle najswjećischi wopor, kotryž tebi nasch najwyššischi mješnik, twój bójski Syn, knjez Jezus Khrystus, za hrěchi swojich bratrow wopruje, a daj so změrowacź dla mnohoscze naschich zlósczow. Hlej! krej naschoho bratra Jezusa woła k tebi ze kšchiža. Wustyšch Knježe! budź hnadny; Knježe! ledźbuj a cziń to; nje komdź so, mój Božo! sebje samoho dla; pschetož twoje město a twój lud so po twojim mjenje mjenuje; a cziń z nami po twojej smilnosczi. Amen.

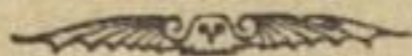
c) **Woprowanjo najswjećisheje krewje.**

Wěczny Wótcze! Tebi wopruju najdrohotnišchu krej Jezusa Khrystusa k wujednanju za moje hrěchi a za powschitkowne naležnoscze swjateje cyrkwe. Amen.

d) **Pschistawě pschi stacijonach po spodobanju.**

Cziń, zo stajnje toho rany,
Kiž je za mnje kšchižowany,
Z wutrobu ja wopomnu.

(Tež spěwa so často chly kšerlusch: Staka maczeř boloscziwa.)

Czišcizač L. A. Donnerhak w Budyschinje.

Fragment of a label on the right edge of the book cover, containing some illegible text.